

Kőművesnek, ácsnak, festőnek állnak

Egy ács nem ács, két ács fél ács, tartja a mondás. S ha valahol jól tudják, mit jelent ez, a Csongrád Megyei Építőipari Vállalatnál bizonyára: szinte állandóan hiány van belőlük. A modern építkezéseknél már nem is annyira a tetőszerkezet elkészítéséhez szükséges az ácsok tudománya, hanem inkább a vasbeton zsalúzásához. Mostanában azért még elkélne jó néhány az emeletráépítéseknél is.

Lehet érvényesülni

De már nő az új generáció!

Szilágyi Mátyás, a Móra Ferenc Iparitanulóintézet elsőéves növendéke. Apró termetű gyerek, mégsem »fél ács« lesz belőle, hiszen 15 társával együtt tanulja a szakmát.

— Azt se igen tudtam azelőtt, hogy egyáltalán létezik ácsszakma is a világon — mondja —, s lám, egy év alatt meg is szerettem. El nem cserélném más mesterségért! A tanulás sem megy éppen rosszul, most, a vizsga előtt, úgy közepes és jó közt állhatok: ács lesz belőlem.

Elég hamar dönt el tehát a dolog, csak egy kis indítás kellett hozzá, az, hogy korábbi munkahelye, a fajtakísérleti állomás, felhívja figyelmét: azé a jövő, aki tanul. Igaza van Szilágyi Mátyásnak, amikor nyíltan bevallja:

— Kevés az ács az országban. Ebben a szakmában lehet érvényesülni, ezért is tanulom szívesen...

Szeretik a szakmájukat

Akármelyik ipari tanuló meg lehet kérdezni, szeret-e választott szakmáját, mind igennel felel. S tekintetükön látszik: meggyőződéssel teszik.

A ragyogó, barna szemű Krisztin Gézából szobafestő és mázoló lesz.

— Az idősebbektől hallottam, hogy régen mint bántak az inasokkal. Én meg csak elsőéves tanuló vagyok, de már ismerem a szakmát, s rábírázhatnak akármilyen feladatot.

— Néha bizony még több

festék megy a ruhára, mint a falra — jegyzi meg nevetve egyik tanára —, hanem az biztos, hogy Krisztin Géza s társai nagyon ügyes, szorgalmas gyerekek. Öröm velük foglalkozni, mert van foganatja a munkánkat.

Nem nehéz

— Azért akarok kőműves lenni, mert már kisgyerek koromban bántam a magas falakon dolgozó ügyes mestereket. Szeretem a magasságot, mindig sokat másztam fára — mondja huncut mosollyal Pálinkó Lajos.

— Unokatestvére is kőműves, itt végzett néhány évvel ezelőtt a Móra Ferenc iparitanuló-iskolában. Gyermekkori példaképeitől és tőle is látta, hogy nem olyan nehéz munka a kőműveseké, csak meg kell ismerni a szakma »legtitkosabb rejtelseit« is. Ezért azután igyekszik, s most jobb tanuló, mint volt az általános iskolában.

— Jutalomképpen üdülni küld az iskola. Tizenkét napot Parádfürdőn tölthet, ahonnan bebarangoljuk az egész környéket.

Méltó utódok

Sokszor öröklődik a szakma a családban, máskor a fű az első, aki kőművesvállalja.

nek áll. A szegedi Tóth István, harmadéves tanuló, az utóbbiak közé tartozik.

— Már csak a szakmunkásvizsga van hátra, s megyek dolgozni a Csongrád Megyei Építővállalathoz.

Sikerül majd a vizsga?

— Remélem igen. Igaz, a szakmai tantárgyak mindig jobban érdekelték, mint a többi, de azért nem tartok tőlük sem.

S mi lesz, ha esetleg nem veszik fel az építővállalathoz?

— Erre még sohasem gondoltam. De bizonyára elvesznek, hiszen szükség van kőművesekre az építkezéseken. Tudja, én mindig arról ábrándoztam, hogy majd szép, modern, nagy házak építésén dolgozom. Az az igazi!

Bizony az. Tóth Istvánt, s tanulócsoporthoz tartó három társát is, éppúgy mint a többiekét, várják a város új építkezései. Kihelhetik vágyaikat rajtuk, hiszen mind korszerűbb, mind szebb házak épülnek. Az ifjú szobafestők, ácsok és kőművesek így lesznek majd az »aranykezü« mesterek méltó utódai.

Fehér Kálmán

A legjobbak kerülnek a középiskolákból a felsőoktatási intézményekbe

Továbbra is fontos feladat a munkás-paraszt fiatalok segítése

A középiskolákban az érettségi vizsgákkal szinte egyidőben nagy munkát rótt a nevelőkre a felsőoktatási intézményekbe való jelentkezések elbírálása, a tanulók jellemzésének és a javaslatoknak elkészítése. Korábbi években a származási kategóriák figyelembevételével készítették el a továbbtanuláshoz szükséges javaslatokat. Ma hogyan történik mindez? Történt-e változás? Erről beszélgettünk dr. Berky Imrével, a Tömörkény gimnázium igazgatójával.

A származás szerinti kategorizálásra nincs szükség

Előljárójában le szeretném szögezni, hogy a felszabadulás után feltétlenül szükség volt, hogy a munkás- és parasztszármazású gyermekeket a továbbtanulásnál előnyben részesítsük, hiszen 1945 előtt a közép- és a felsőiskolákba alig volt módjuk bejutni. 1943-ban például a mi gimnáziumunkba 407 tanuló járt, s közülük mind-

össze öt volt a munkás- és parasztszülők gyermeke.

— Ma már azonban, csaknem két évtizeddel a felszabadulás után, másként vetődik fel ez a kérdés. A most érettségiző fiatalok már a mi rendszerünkben nevelkedtek. A korábbi merev származás szerinti kategorizálásra nincs szükség. A társadalom fejlődésében bekövetkezett változások alapján ezt az MSZMP VIII. kongresszusa is leszögezte. Az újonnan megjelent rendeleteknek megfelelően a továbbtanulásra vonatkozó javaslatainknál ma már azt vesszük figyelembe, hogy diákjaink hogyan tanultak, milyen volt a közösséghez, a társadalomhoz való viszonyuk.

A jellemzések készítése

Kiknek a véleményét hallgatták meg a jellemzések elkészítésénél? — kérdeztük. — A továbbtanulásra vonatkozó javaslatok elkészítését nagyon gondos munka előzte meg. Nálunk és más középiskolákban is külön bi-

zottság alakult. Ebben helyet kaptak a párt-, a KISZ-szervezetek képviselői, az osztályfőnökök és az igazgató is. Bár jól ismerjük tanulóinkat, mégis akadt olyan diákunk, akinek ügyéről félórárt is beszélünk, tárgyalunk, mielőtt véglegesen rögzítettük volna véleményünket. Az a tapasztalat, hogy a bizottságokban részt vevő KISZ-vezetők nagyon jól ismerik tanulóitársait, eredményeiket, fogadékoságukat és reális véleményeket tudnak mondani róluk.

— Milyen szempontok szerint alakították ki egy-egy tanulóval a végleges véleményt? — tették fel a következő kérdést.

— Figyelembe vettük négy év alatti tanulmányi eredményüket, aztán azt, hogyan vállalták társadalmi munkát a KISZ-ben, a nyári építőtáborban. Megvizsgáltuk, milyen a közösséghez, a társadalomhoz való viszonyuk. Rögzítettük ideológiai felkészültségüket és többek között azt is, hogyan fejlődtek középiskolai tanulmányaik alatt az egyes tantárgyakból és emberileg is.

A korrepetálás haszna

— Ma még kétségkívül jobb körülmények között tanulhatnak egyes értelmiségi származásúak, mint a munkás- és parasztszülők gyermekei. Ezek a különbségek azonban ma már nem döntőek. Elsősorban az iskolákra, s persze az egész társadalomra is hárul az a feladat, hogy megfelelően segítsék a munkás- és parasztszülők gyermekeit. Tanulmányaik ideje alatt az iskolákban többet kell foglalkozni velük, korrepetálni kell őket stb. A KISZ által szervezett tanulóparók, a kiváló tanulók is sok segítséget tudnak adni ahhoz, hogy például a nem osztott tanulói, vagy falusi iskolákból gimnáziumba kerülő tanulók mielőbb behozzák lemaradásukat és kifejthessék teljes képességeiket. A most továbbtanulásra javasolt érettségizettek között is sok olyan munkás- és parasztszülők van, akik — bár az első években gyengébb tanulók voltak —, de négy év alatt társai és tanárai segítségével a legjobbak közé küszölte magát.

Erdemes megemlíteni azt is, hogy továbbtanulásra javasoltunk olyan diákokat is, akik nem mindenből kiválóak, de egy tárgyból kitűnő képességet árultak el. Véleményünk szerint kedvelt, választott szaktárgyaikból nagyon jó tanárok, vagy kutatók lehetnek.

Hányan jelentkeztek a Tömörkény gimnáziumból továbbtanulásra?

— Az idén 140-en érettségiztek, illetve érettségiznénélunk. Közülük 105-en kívánják különböző felsőoktatási intézményekben tovább folytatni tanulmányaikat. Öröndetes, hogy a gyengébb tanulók megfelelő önkritikával rendelkeztek és nem is nyújtottak be ilyen irányú kérelmet. Így a 105 jelentkező a legjobbak közé tartozik, s a bizottság döntése alapján valamennyit javasoljuk egyetemre, főiskolára, vagy más felsőfokú intézményre.

Az új rendelkezések hatása

Milyen az új rendelkezések hatása?

— Osztatlan megnyugvást keltett szülők, diákok, tanárok körében egyaránt. Az új iskoláztatási rendeletet mindenki jóvá tartja.

— Általános tapasztalatként azonban leszögezhetjük, hogy iskoláinkban, így középiskoláinkban is a munkás- és parasztszülők gyermekeinek segítése, képességeik teljes kibontakozásának fontos feladata kell hogy legyen valamennyiünknek, egész társadamunknak továbbra is.

Dénes János

Megszünteti az elmaradást a szalámigyár

Az exporttervet túlteljesítik

A Szegedi Szalámigyár első negyedéves tervét nem teljesítette. A két és fél milliárd forint értékű elmaradás oka elsősorban az volt, hogy szállítási problémák miatt nem kapott elegendő nyersanyagot a vállalat. Ugyanakkor a vállalati terven belül exportköttelezettségüket hét vagon áruval túlteljesítették. Harmincöt helyett negyvenkét vagon szalámit, sózott szalonnát és nyers császárhúst szállítottak a külföldi megrendelők részére.

Bár a második negyedév első hónapjában, áprilisban sem a tervezett ütemben érkeztek az élősertés-szállít-

mányok, az elmaradásból egymillió forintot sikerült behozniuk. Ezt az eredményt belső munkaszervezéssel, átcsoportosításokkal érték el.

Az új negyedéves kezdete a feldolgozó üzemek létszámát növelték. Így most a szalámigyártás valamivel csökkent, mert a kívánt mennyiség nagyobb része már elkészült. Ez a körülmény teszi lehetővé, hogy június hónapban a vágóhídi munkáknál alkalmazzanak több embert. Jelenleg a vágóhídon heti négy és fél ezer sertés feldolgozást végeznek. Ez pedig nemcsak a második negyedéves terv teljesítését, hanem az első negyedévből megmaradt másfél milliárd forint értékű elmaradás behozását is biztosítja, még a nyári üzemkarbantartási munkák megkezdése előtt. Az exportterv teljesítésével ezután sem lesz baj, sőt, minden valószínűség szerint, a szervezettel is több árut indítanak külföldre.

Új, nagyobb teljesítményű 250-es motorkerékpárok

Csepelen szerdán folytatódott a gépipari tudományos egyesület helyi csoportjának konstrukciós konferenciája. A tanácskozás visszapillantott a kétkerekű járműgyártásunk eredményeire. A 250-es Pannónia nemzetközi viszonylatban is jó helyet foglal el. A technológia fejlesztésével elérték, hogy

a régebbi havi 2000 helyett ma már 2500–2600 motorkerékpárt gyártanak jobb minőségben.

A külföldi tapasztalatokat is figyelembe véve a hazai motorkerékpár-fejlesztés irányja: sportjellegű — a versenygépekkel természetesen nem azonos —, de gyors, megbízható, tetszetős külsejű közlekedési eszköz kialakítása. Ezen az úton már kezdeti eredményei vannak az üzemnek. A 250-es Pannónia továbbfejlesztésével elérték, hogy az új típusú motorkerékpár

teljesítménye 18 lóerős, hangtompítása a szigorú külföldi előírásoknak is megfelel.

Szuperbenzinnel működik, s óránként 120 kilométeres sebességre képes, Erre a típusra már finn, angol és jugoszláv megrendeléseket is kaptak. A hazai igények kielégítésére a harmadik negyedévben a 14 lóerős helyett

16 lóerős Pannónia gyártására térnek át, amelynek sebessége óránként 115 kilométer. A következő években a világszínvonal elérése érdekében tovább növelik e kategória teljesítményét, s a 250-es típusnál a 20 lóerőt akarják elérni.

A konferencia megállapította, hogy a hazai kerékpárgyártásnak — a világ kerékpártermelésének csökkenése ellenére — van jövője.

A múlt évben például 380 ezer kerékpárt készítettek, s ebből 180 ezer került exportra.

Az idén mintegy 200 000–220 000 kerékpárt gyártanak, amelynek 95 százalékát szintén exportra, tőkés országokba, köztük Hollandiába, az Egyesült Államokba szállítják. A hazai és a külföldi igényeket figyelembe véve mintegy 200 000 kerékpár előállításával kell számolni évenként. Az igényeknek megfelelően

új gyarmekkerékpár-családot alakítanak ki.

Az idén a 20 colos kivített már gyártásba veszik, s elkészítik a 17 és a 16 colos gyarmekkerékpár mintapéldányait. A jövőben ennél kisebb kerékpárokat és bal-longumis rollereket is kifejlesztettek. (MTI)

HÚSZ ÉVE ILYENKOR...

Húsz éve ilyenkor ért véget a harc Varsóban. A tizenhat kilométer hosszú és három méter magas közfalal körülvett gettó foglyai április 19-én felkeltek a fasista fenyegetés ellen. Június 6-ig állt a harc a gettóba zárt félmillió ember és a vandál SS-ek között. Képünkön: A gettó egy része a felkelés utolsó napjaiban.

Akik vizet fakasztottak a homokból

Társadalmi munkanapok a szatymazi Fehértó Tsz-ben

A szatymazi Fehértó Tsz-ben 40 holdon létesítettek kertészetet, amelyet csökktűrű rendszerrel öntöznek. A megfelelő vízmennyiség felkutatása itt nem kis munkába került. Először 22 méter mélységben találtak vizet, s a csökktűrű földieper kapálásával. Hogy a lemaradást behozzák, ugyanakkor más munkák se szenvedjenek veszteséget, a tsz tagjai nagyon szép összefogásnak adták tanújelét hétfőn, a nap-tár szerinti pünkösdi másnapján. Korábban ugyanis az volt a szokás, hogy ezen a napon nem dolgoztak a földeken. A hagyománytal most szakítottak és társadalmi munkában közel 130 tsz-tag dolgozott ezen a napon a tsz kertészetében: megkapálták a földieperet, a paprikát, s déli 1 óra mindennel készen lettek. Természetesen résztvett a társadalmi munkában a tsz elnöke, a főkönyvelő, s az iroda minden dolgozója is. Akinek nem jutott hely a kertészetben, az borsót és cseresznyét szedett. A lelkes munka jókedvre hangolt mindenkit. Ennek látván a tsz-tagok elhatározták, hogy ezután minden hónapban rendeznek egy társadalmi munkanapot így hozzák be az esetleges lemaradást.

lik, hogy a tsz mintegy 8 hold lucernasát is öntözheti a nyáron. A termelőszövetkezeti gazdák nagy reményeket fűznek új kertészetükhöz. Más soros munkák miatt viszont kicsit megkéstek az új telepítési földieper kapálásával. Hogy a lemaradást behozzák, ugyanakkor más munkák se szenvedjenek veszteséget, a tsz tagjai nagyon szép összefogásnak adták tanújelét hétfőn, a nap-tár szerinti pünkösdi másnapján. Korábban ugyanis az volt a szokás, hogy ezen a napon nem dolgoztak a földeken. A hagyománytal most szakítottak és társadalmi munkában közel 130 tsz-tag dolgozott ezen a napon a tsz kertészetében: megkapálták a földieperet, a paprikát, s déli 1 óra mindennel készen lettek. Természetesen résztvett a társadalmi munkában a tsz elnöke, a főkönyvelő, s az iroda minden dolgozója is. Akinek nem jutott hely a kertészetben, az borsót és cseresznyét szedett. A lelkes munka jókedvre hangolt mindenkit. Ennek látván a tsz-tagok elhatározták, hogy ezután minden hónapban rendeznek egy társadalmi munkanapot így hozzák be az esetleges lemaradást.